

Kære Cavlingkomité

København 4.nov 2019

Jeg indstiller hermed Mette Mayli Albæk, Jens Vithner, Troels Kingo og Puk Damsgård fra DR til Cavlingprisen 2019.

Dronekrigeren er en produktion, der for første gang nogensinde i dansk journalistiks historie afdækker og optrevler et aktivt terrornetværk. Dronekrigeren tager sit udgangspunkt i jagten på den internationalt efterlyste Basil Hassan og tager seeren og lytteren med på en usædvanlig rejse gennem journalistiske tilvalg, fravalg, overraskelser og afsløringer i et af de sværeste miljøer at arbejde under med den undersøgende metode: blandt hjemlige og internationale efterretningstjenester samt støtter af Islamisk Stat.

I sin form er projektet et af de første af sin slags herhjemme, som forener den undersøgende genre i indlands- og udlandsjournalistikken. Der er tænkt i et samspil mellem mange forskellige platforme og tænkes i et samspil mellem nyheder og dokumentargenren med en løbende lancering, mens researchen står på.

Følgende afsløringer er en del af produktionen:

- DR finder den internationalt efterlyste og tidligere terrordømte Abdulkadir Cesur i Tyrkiet. Her afslører han en række detaljer om det formodede netværk.
- Projektet afslører, hvor langt politiet og myndighederne er villige til at gå i jagten på Danmarks farligste terrorist og hvad en dansker i toppen af Islamisk Stat står bag.
- Dronekrigeren giver for første gang et samlet billede af, hvor afgørende Islamisk Stats droneprogram var i kampen mod koalitionen og hvordan et netværk fra Danmark angiveligt har været med til at opbygge terrororganisationens militærstrategiske dronehær.
- Siden danskere i 2012 begyndte at tilslutte sig terrororganisationen Islamisk Stat har samtlige landsdækkende medier beskæftiget sig med de såkaldte Syriens-krigere. Aldrig tidligere har danske lyttere og seere fået et direkte og unikt et indblik i, hvad danskere har været med til at lave under Islamisk Stats faner.
- Basil Hassan har været med til at planlægge et terrorangreb på et fly i Sydney.
- Basil Hassan har holdt slaver hos Islamisk Stat. To af disse slaver stillede helt usædvanligt op til interviews og fortalte om hverdagen som IS-slave.
- Politiets Efterretningstjeneste samarbejdede tæt med to danske dronesælgere gennem mere end et år. Dronekrigeren beskriver en lang række af de metoder, PET bruger i deres efterforskning.
- Dansk Politi har kendt til formodet drone-terrornetværk siden 2013.
- Politiet lod Basil Hassans ven ulovligt hæve dagpenge til Basil Hassan på flugt.

Dronekrigeren har skabt offentlig debat om en sag, hvor dørene til retslokalet var hermetisk lukkede i to år. Undervejs er navneforbuddet på både Basil Hassan og Abdulkadir Cesur blevet ophævet som direkte konsekvens af dækningen. Og i retten har både Anklagemyndigheden og forsvarsadvokaten flere gange direkte henvist til oplysninger fra dækningen – oplysninger, som dansk politi ikke har kunnet skaffe.

Fra den første idé til det endelige udkomme adskiller dækningen sig fra andre journalistiske produktioner:

- Dronekrigeren er blevet til på baggrund af et unikt samarbejde mellem fire forskellige redaktioner i DR: Indland, P1, Dokumentar og Udland.
- I den utraditionelle fortælle måde tør journalisterne inddrage modtageren i tvivl og etiske dilemmaer.
- Dronekrigeren er udkommet som to tv-dokumentarer, en podcast-serie, flere webdoks, klassiske nyheder til print/radio/tv og på YouTube til den yngre målgruppe. Måden historien er fortalt på de enkelte platforme er tilpasset platformens styrker og svagheder.
- Dronekrigeren udfordrer den gængse retsreportage. Retssagens mange forklaringer og anklagerens bevisførelse i retten bliver nøje beskrevet og perspektiveret i en række podcastafsnit. Lytteren får et grundigt indblik i, hvordan en terrorsag føres i Danmark.
- Journalisterne bag Dronekrigeren har i halvandet år arbejdet målrettet på at skaffe kilder i svære, normalt utilgængelige miljøer i både ind- og udland herunder efterretningskilder, agentkilder og kilder fra det militante islamistiske miljø.

På denne baggrund indstiller jeg holdet bag Dronekrigeren til Cavlingprisen 2019.

Venlig hilsen

Thomas Falbe, Nyhedschef DR Nyheder

Bilag, tidslinje

Sommer 2016

En journalist fra produktionen mødes for første gang med en miljøkilde, der fortæller, at Basil Hassan har været med til at sende droner til IS.

September 2017

En taxachauffør bliver fængslet og sigtet for at have leveret droner fra Danmark til Islamisk Stat. Den terrordømte Abdulkadir Cesur bliver fængsles in absentia

September 2018

En cykelhandler og en underviser fra Storkøbenhavn bliver anholdt i sagen. De sigtes også for at have leveret droner til Islamisk Stat. DR afslører, at Basil Hassan er central i sagen.

Dagen efter bliver sigtelsen af Basil Hassan officiel, da han bliver fængslet in absentia.

September 2018

DR kan fortælle, at Basil Hassan er 'en af de farligste, der nogensinde er sat på USA's terrorliste'. Samtidig kommer det frem, at Basil Hassan har været central i opbygningen af Islamisk Stats droneprogram. Basil Hassan bliver fængslet in absentia. Det er uvist, om han er død eller stadig i live. Der nedlægges navneforbud i forbindelse med fængslingen.

Oktober 2018

Landsretten ophæver navneforbuddet på Basil Hassan med henvisning til DRs dækning.

December 2018

To dronesælgere fra København står frem hos DR og fortæller, hvordan de gennem mere end et år hjalp Politiets Efterretningstjeneste i dronesagen

April 2019

DR kan fortælle, hvordan en a-kasse i København hjalp politiet i jagten på Basil Hassan, da han i 2013 hævdede 150.000 kroner i dagpenge, selv om han var mistænkt for drabsforsøg. Pengene blev hævet af cykelhandleren, der også er mistænkt i dronesagen.

April 2019

Hos DR står Basil Hassans tidligere IS-slave frem og fortæller om hverdagen i kalifatet, hvor Basil Hassan talte om terrorangreb mod Vesten. DR finder desuden frem til Abdulkadir Cesur, der er internationalt efterlyst. DR bringer et interview med skjult kamera.

April 2019

Flere udenlandske efterretningstjenester bekræfter over for DR, at Basil Hassan var en del af planlægningen af et mislykket terrorangreb, der skulle ramme et fly fra Sydney i sommeren 2017.

Juni 2019

Landsretten ophæver navneforbuddet på Abdulkadir Cesur med henvisning til DRs dækning.

Juli 2019

Anklagemyndigheden rejser tiltale i dronesagen. Basil Hassan og Abdulkadir Cesur er stadig sigtede, men kan ikke retsforfølges, da de ikke er i landet. Af anklageskriftet fremgår det, at to af de tiltalte ifølge Anklagemyndigheden har medvirket til terror under et konkret angreb på en militærbase i Syrien 2014

September 2019

Retssagen mod Taxachaufføren, Cykelhandleren og Underviseren starter i Københavns Byret. Sidste retsdag er 3.januar 2020.

Efterår 2019

Under retssagen udkommer en række nye podcast-afsnit, der går i detaljer med de enkelte retsmøder.

November 2019

En af de nu dømte medgerningsmand har desuden i retten fortalt, at Basil Hassan også var med til at planlægge bombningen af et fly fra Sharm El Sheikh til Rusland i 2015.